

De Toekomstmeter is ingevuld en de scores zijn bekend. We hebben contact gehad met de beleidsambtenaar die de antwoorden op de vragen verzamelde. We bellen even om af te tasten hoe de Toekomstmeter is gevallen. Landelijk organiseren we met gemeenten een inspiratiedag en het zou mooi zijn als onze gemeente daar ook aan mee gaat doen.

Onze beleidsambtenaar wil wel. Maar hij zou ook graag de wethouder mee nemen. Die blijft waarschijnlijk ook in de volgende collegeperiode wethouder duurzaamheid. De gemeente scoorde op duurzame wijken en woningen niet zo hoog en de wethouder was 'not amused'. Waarom kreeg de gemeente zo weinig punten voor dat onderwerp en wat is dan te halen bij gemeenten die wel hoog scoorden? We besluiten tot een informeel overleg om helder te krijgen wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Twee dagen later zijn we op het gemeentehuis. 'Wij' zijn twee leden van de lokale groep 'Grootouders voor het Klimaat'. Van te voren hebben we even met een medewerker van Klimaatverbond Nederland gesproken zodat we behoorlijk geïnformeerd het gesprek kunnen voeren. Zij heeft ook even met de betrokken beleidsambtenaar gebeld. Kortom.. alle lijnen staan open.

“De wethouder is trots op het feit dat we een energieloket hebben en dat we regionaal met de energiebank meedoen waardoor mensen met een laag inkomen een mooi energiepakket kunnen krijgen. Daarbij kan een energieadviseur van het coöperatief energieloket helpen. Van het Rijk krijgen we daarvoor een financiering van 150.000 Euro per jaar. Wij zetten daar een vergelijkbaar bedrag tegen aan. Kortom, we investeren jaarlijks 3 ton in dit onderwerp. En toch scoren we heel laag op dit onderwerp. Dat steekt.” Zo begint ons gesprek met de beleidsambtenaar.

We laten het even inzinken en pakken de toelichting van de vragenlijst erbij. We hebben de versie in ons handboekje, maar ook de versie die de ambtenaar heeft gekregen. Die is wat technischer en ook wat specifieker. We hebben gekozen voor een kritische vraag, goed onderbouwd:

“We vragen heel bewust naar de grote lijn rond klimaatneutrale wijken. Onze gemeente bestaat uit 26.000 huishoudens waarvan een kleine 25% sociale huur is, een deel particuliere verhuur en een groot deel in particulier eigendom is. Van dat particulier eigendom zijn er een aantal appartementsgebouwen in een Vereniging van Eigenaren georganiseerd. In 2040 zal de uitstoot van broeikasgassen met 90% gedaald moeten zijn. Dus we zoeken naar plannen van de gemeente in het transitiepad naar dat doel. Kan je ons uitleggen in hoeverre het energieloket kwantitatief bij draagt aan dat transitiepad?”

We praten daar even over door. “Ik ben het met jullie eens,” zegt de beleidsambtenaar uiteindelijk. “Ik heb natuurlijk ook begrepen dat de verduurzaming van woningen een enorme uitdaging is en dat je dat het beste gezamenlijk kan organiseren. Ik denk ook dat de gemeente dan regie moet pakken. Maar die uitdaging is zo verschrikkelijk groot dat we die met de paar mensen en het weinige geld

dat we hebben niet aan kunnen. De steun van het Rijk is steeds tijdelijk zodat we ook steeds vanuit onzekerheid investeren. Dus dan is het toch de vraag of jullie niet gewoon teveel van ons vragen.”

Die wending in het gesprek hadden we niet voorzien. Maar het is best een logische gedachte. Als het zo ingewikkeld is en er is zo weinig geld beschikbaar, dan zijn de kleine stappen misschien beter. Wat kan de gemeente doen als het Rijk zo weinig biedt en de problemen zo groot zijn? We turen nog eens naar de vragen van de Toekomstmeter en vinden direct het antwoord.

“We vragen niet of de gemeente de vele miljoenen die nodig zijn voor verduurzaming klaar heeft liggen. Dat zou niet realistisch zijn. Wat we vragen is of in de Omgevingsvisie aandacht is voor de wijkaanpak voor klimaatneutrale wijken. Dus of in de visie op de toekomst van onze woningen en wijken de enorme impact van de transitie naar aardgasvrije en duurzame wijken ook aandacht krijgt in de belangrijkste visie van de gemeente.”

“We vragen naar de regierol van de gemeente die in de Omgevingsvisie aan de orde zou moeten komen. Dat doen we niet zomaar. Woningbouw en renovatie is nu vooral ‘markt’ waarbij onze inwoners die een woning in eigendom hebben het zelf moeten regelen met een aannemer en huurders helemaal afhankelijk zijn van de woningcorporatie of de particuliere verhuurder. Natuurlijk moeten die partijen een belangrijke rol hebben. Maar ziet de gemeente, dus ook de wethouder, dat de overheid die partijen bij elkaar kan brengen en een gezamenlijk plan zou kunnen maken? Dus we vragen naar de Omgevingsvisie en de plek die dit onderwerp daarin krijgt.”

De beleidsambtenaar is druk aan het schrijven. “Ik had dat zo niet gezien. Klimaatverbond Nederland zei dat ook... Maar ik denk dat wij toch wat teveel naar het hier en nu kijken en te weinig naar die grote lijn.”

We pakken nog even door: “Daarom ook die laatste vraag... Met het goede werk dat het energieloket en onze energieadviseurs doen kunnen we enkele honderden mensen bereiken. Terwijl het om duizenden woningen gaat en vele miljoenen aan investeringen. Dat kan alleen als je dat in een gezamenlijke aanpak gaat doen. Via wijken die het gezamenlijk oppakken of via straten met woningen die erg op elkaar lijken.. Met collectieve financiering en aannemers die ook voorbereid zijn op die klus. Dan kunnen we meters maken.”

“We gaan een gesprek met het Klimaatverbond organiseren,” zegt de beleidsambtenaar. “Komt op jullie inspiratiedag die collectieve uitvoering van verduurzaming ook aan bod?” We zullen het navragen. Er is ervaring met dergelijke werkwijzen in Nederland waar onze gemeente wat aan kan hebben.

En zo staan we weer buiten. Met een aantal vervolgspraken en een ambtenaar die bereid is zijn wethouder mee te nemen naar onze inspiratiedag!